

lov v sebi, torej bolj počasi trohne kakor druga slama, njih štible so bolj suhljate, ne popijejo toliko vlažnosti kakor druge slame, zato so pa tudi za steljo kaj važne.

Resje, s katerim se tudi nastilja, ima dovelj voska in strojarskih delov v sebi. Zavoljo svoje lesenine, voska in smole v zemlji počasi trohni. Da pa poprej strohni in zgubije, se na vlažnem prostoru na kupe nameče, da se spari in strojarskih delov odpravi, kateri rastlinam bolj škodjejo kakor hasnijo. Resje se pusti delj časa pod živino, da ga do dobrega pretare in v gnojnicah, da se dobro podela, preden se na njivo izvozi in podorje.

Če se resni gnoj na travnike zvozi, je gotovo boljši kakor iz druge šare, ker ima več apna, kremenine, lugaste soli, gujilca in kislica v sebi. Ta gnoj ne pospešuje rasti tako, kakor iz druge šare, pa veliko delj terpi in njivo gnoji. Listje in šilje se tudi za gnoj rabi, je pa v škodo lesovji, kjer se grabi. Gnoj iz listja je pa le v ilovnati zemlji dober, za puhlico ni. Ta gnoj ima veliko več apnenih in lugastih delov in žveplenokislina v sebi kakor iz slame, zato je pa tudi veliko boljši kakor iz drugih reči. V več krajih nasteljuje kmetovavci tudi s praprotom, kateri naglo strohni, pa ga nič kaj ne čislajo, pravijo, da je gnoj iz praprota prepust.

Od tega so pa naše misli te le: Res je, da je gnoj od gnoja različen, eden je boljši od drugega. Če se pa njive in travniki tudi s slabejim gnojem gnoje, vselaj jim bo več koristil, kakor škodoval.

(Posušeni češnjevi repki dober tē ali čaj). Slišal sem pred leti, da gospodinje v Lovrani sušijo češnjeve repke (receljne) za čaj; poskusim to tudi jaz, ter najdem, da je prav okusen, ko mu se nekoliko sladkora (cukra) pridá. Ta čaj je ravno tak kakor je voda kuhanih suhih češenj; od répov černih češenj je črn, od bélih je bél. Poskusil sem ponuditi ta tē zeló bolnim ljudem, ki so ga med vsemi drugimi pijačami naj raje pili. Repki se morejo ve čkrat prekuhati, in voda bo še dobra.

Pohvala Gorencov.

V 55. listu „Novic“ smo povedali, da na Gorenskem v več krajih žebci in kobile imajo francoze. Čez 60 je bilo bolnih. Ker je gospodarjem bila ta bolezen večidel neznaná, so nekteri, preden jim je bil pravi pomoček nasvetovan, z ojstrimi olji jih mazali in hude rane ubogi živini vžgali.

Ko smo jim bolezen razložili in jim povedali, kako naj ravnaajo, so nas — razun malokterih — vsi ubogali in pridno zmivali bolne spolovila odzunaj in znotraj z merzlo vodo, kateri se je enmalo svinčenega kisa (Bleiessig) pridevalo (na masele vode kake 3 ali 4 žljice svinč. kisa), in pri drugi preiskavi pretekli teden smo našli v Radoljskem kantonu že 50 ozdravljenih, in le še 14 bolnih, med kterimi ste hudo bolne še dve kobili.

To ubogljivost očitno pohvalimo, ker je očiten izgled, da sam sebi najbolj ustreže, kdor uboga, kar se mu dobrega svetuje, ko je nasproti zanikernost samemu lastniku živine v škodo, pa tudi drugim gospodarjem, kateri so sosedje takega nečimernega gospodarja, da od njegove živine tudi druga bolezen naleze.

Namen teh verstíc je pa tudi še razglasiti, kako dobra se je skazala merzla voda zoper francoze, ktera izperva (dokler se ni bolezen preveč ukoreninila) že sama pomaga, ali pa zmešana s svinčenim kisom. Naj bi se to dobro zapomnili vsi lastniki živine in nikoli ne rabili brez zdravnikovega sveta ojstrih reči, ktere so le takrat potrebne, kadar so se napravile že ugnjide (Geschwüre) in ktere le izvedeni zdravniki svetovati vejo.

Sploh pa svetujemo, s hladno vodo saj včasih, kadar je vročina velika, zmiti nesnažne dele pod repom.

Opazke k članku: Preseljevanje sarmatskih Limigantov.

Spisal Davorin Terstenjak.

(Konec).

Iz Korot = Korant je s stvarivnim suffixom an (primeri: Belan, deržavljan, teržan) postalo (Korotan, Korotanc in dalje iz Korotanc s suffixom nik: Korotančnik, kakor se en kmet v Vitanjski fari na Štirnem po pečevji stanuvajoč piše.

„Fines Italiae“ so bili pri Metniku. Od Metnika noter do Talijanskega pa so to okrožje nekđaj Rimljani šteli k provincii Italia, akoravno je Kranjsko tudi med Norikum in Panonio se politiško delilo.

Pohorce in slovenske prebivavce Koroškega, dalje kranjske Gorence imam jaz za praslovane (Urslaven); štirski Dolanci in kranjski Dolenci so večidel novi prišleci „ex vagina Slavorum trans montes Carpates collocatorum“, zato, kakor gosp. Poženčan prav opazuje, razlika v jeziku in obličjih. Al ti novi prišleci iz 6. stoletja po Krist. niso mediških Sarmatov Limigantov pokoleniki, temoč čista kri slovanska. Sarmatsko kri in nošnja najdeš v Polakih in Rusih, kateri se po obličji in tudi domačih šegah zeló razločujejo od čistoslovanskih Čehov in Horvatov. Polaki in Rusi še dandanašnji nosijo mediško obleko, kar so že drugi učeni zapazili; jaz hočem še povedati, da nektere obleke Polakov imajo tudi medopersiško poznamlovanje. Samo trojih hočem omeniti.

Hesychius piše: *Κανδύς χιτῶν περσικὸς, ὃν ἐμποροῦνται οἱ στρατιῶται*; ravno tako Pollux VII, 8. *ὁ κἀνδος ὁ μὲν βασιλειος ἀλιπορφυρος* itd. To obleko imenujejo Polaci: kontusz — kontuš. Dalje piše Pollux VII, §. 8. *Κάπυρις περσικὸς χιτῶν χειριδωτός*. Novopersiški se veli ta obleka kaflu, osetski gappal, primeri ruski: kaftan.

Dalje Hesychius piše: *Κόρτην Παρθοὶ ἐσθῆτα καλοῦσιν* itd. primeri persiško: kurtek, ruski: kurтка.

Da se bodo častitljivi braveci prepričali o resnici, da Sarmati „Medorum soboles“ niso bili Slovani, še iz Polluxa I., 138 hočem eno besedo navesti: *παλτόν μηθικόν τὸ ἀρόντιον*. Palton se je pri Medih velelo metavno kopje.

Iz vsega tega se do tenkega lahko prepričamo, da Sarmati Limigantes nikdar niso bili Slovani, in tedaj štirski in kranjski Dolenci ne njihovi pokoleniki.

Kar še bi reči imel, je, da tudi Heneti niso nikdar bili slovansko pleme, akoravno sem jaz sam kedaj te misli bil sledivši slavnega Šafařika. Heneti in Vindi ni vse eno. Vindi so se veleli Slovani pri Vlahih in Nemcih. Heneti so bili maloazijsk. rodič soroden s Paflagonci. Tudi „montes bebii“ „ὄροι βεβαιοί“ niso babje gore, temoč terdne gore od βεβαιός terden, močen. To pogorje se je vleklo po Dalmaciji (mala in velika kapelska gora); Dalmati pa tudi niso nikdar bili Slovani temoč armensko frygsko pleme. Prek čez Kleknije v starem svetu Slovan ni segal.

Še nekaj o Rojenicah.

„Novice“ so nam že povedale mnogo povest o Rojenicah; naj toraj še sledeče priobčijo, kar sem v skalski dolini čul.

Pri neki hiši je služil že precej priletan hlapec. Pripetilo se je, da je gospodinja deklico povila. Rojenice so prišle pod okno in so obsodile, da to dete bode enkrat žena hlapca, kateri pri tej hiši služi. Hlapec to sliši in si misli: „Kako bi se vendar to zgodilo, kajti sem že tako star, dete je pa še le na svét prišlo?“ in si v glavo utisne, kar so Rojenice rekle. Ko je enkrat dete pestoval, mu v mehko glavico knoflico ali gumbico vtakne, misleč, da po tem bode spoznal, če bode res ali ne, kar so Rojenice djale. Čez nekaj časa gré od te hiše in se podá daleč po svetu, in dolgo ni bilo ne sluha ne duha po njem. Čez več let se oženi in primeri se, da nevedoma ravno tisto deklico za ženo dobí. Enkrat ji po glavi gleda in knoflico najde. Se-